EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 5.10.2017
COM(2017) 582 final

2017/0253 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamiseen

(puolustusalan tutkimusta koskeva unionin valmistelutoimi)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

ETA:n sekakomitean päätösluonnoksella (joka on ehdotetun neuvoston päätöksen liitteenä) on tarkoitus muuttaa ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 31, jotta voidaan laajentaa ETA-sopimuksen sopimuspuolten yhteistyö kattamaan myös ETA:n EFTA-valtioiden osallistuminen unionin puolustusalan tutkimusta koskevaan valmistelutoimeen, jäljempänä ’valmistelutoimi’. Koska Liechtenstein ja Islanti eivät ole ilmaisseet kiinnostustaan osallistua tähän valmistelutoimeen, ETA:n sekakomitean päätösluonnos koskee ainoastaan Norjaa.

• Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

ETA-sopimuksen 78 artiklassa määrätään, että sopimuspuolet syventävät ja laajentavat yhteistyötään EU:n toiminnassa, joka liittyy tutkimustyöhön ja teknologiseen kehittämistyöhön. Komissio, joka rahoittaa tällä hetkellä yksinomaan siviili- tai kaksikäyttöteknologiaan liittyvää tutkimus- ja kehittämistoimintaa Horisontti 2020 -ohjelman kautta, pitää valmistelutoimea keskeisenä keinona testata EU:n talousarviosta rahoitettavan, puolustukseen liittyvän tutkimuksen lisäarvoa.

Koska Norja on sopinut hallinnollisesta järjestelystä Euroopan puolustusviraston kanssa ja koska puolustus- ja turvallisuusalan hankintoja koskeva direktiivi (2009/81/EY), jonka tarkoituksena on varmistaa todellinen kilpailu ja yhdenvertainen kohtelu tällä alalla, otettiin osaksi ETA-sopimusta jo vuonna 2014, Norjan osallistuminen valmistelutoimeen on johdonmukaista alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa.

• Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa

Innovatiivisia teknologioita, tuotteita ja palveluja koskeva puolustusalan tutkimusyhteistyö on keskeisessä asemassa puolustusalan pitkän aikavälin kilpailukyvyn ja sitä kautta Euroopan strategisen riippumattomuuden turvaamisessa. Yhteistyö Norjan kanssa edistäisi EU:n pyrkimyksiä tällä alalla.

Komissio toteaa, että valmistelutoimi on osa sisämarkkinoihin, teollisuuteen ja tutkimukseen liittyviä komission politiikkoja. Tämän alan yhteistyön syventäminen vastaa näin ollen ETA-sopimuksen tavoitteita.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Ehdotuksen oikeusperustan muodostavat unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta 25 päivänä lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012[1] 54 artiklan 2 kohdan b alakohta, 84 artiklan 2 kohta ja 124 artikla yhdessä Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94[2] 1 artiklan 3 kohdan kanssa, jonka mukaan neuvosto vahvistaa tällaisten päätösten osalta unionin kannan komission ehdotuksesta.

[1] EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.
[2] EYVL L 305, 30.11.1994, s. 6–8.

Komissio toimittaa yhteistyössä Euroopan ulkosuhdehallinnon kanssa ETA:n sekakomitean päätösluonnoksen neuvostolle hyväksyttäväksi unionin kantana. Komissio toivoo voivansa esittää sen ETA:n sekakomiteassa mahdollisimman pian.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen seuraavasta syystä:

Tämän ehdotuksen tavoitetta eli yhteistyön käynnistämistä puolustustutkimuksen alalla ETA:n EFTA-valtioiden kanssa osana niiden osallistumista EU:n talousarviosta rahoitettavaan valmistelutoimeen ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan se voidaan tavoitteen vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla.

- **Suhteellisuusperiaate**

Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ehdotuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen sen tavoitteen saavuttamiseksi eli yhteistyön syventämiseksi ja laajentamiseksi tutkimustyöhön ja teknologiseen kehittämistyöhön liittyvässä EU:n toiminnassa.

- **Toimintatavan valinta**

Valittu säädöstyyppi on ETA-sopimuksen 98 artiklan mukaisesti ETA:n sekakomitean päätös. ETA:n sekakomitea varmistaa ETA-sopimuksen tehokkaan täytäntöönpanon ja toiminnan. Tätä varten se tekee päätöksiä ETA-sopimuksessa määrätyissä tapauksissa.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö ja vaikutustenarviointi**

Komissio harkitsi vuonna 2013 puolustusalan tutkimusta koskevan valmistelutoimen[3] käynnistämistä tukeakseen kilpailukykyisempää ja tehokkaampaa puolustus- ja turvallisuusalaa[4]. Euroopan parlamentti[5] ja neuvosto[6] suhtautuivat myönteisesti tähän aloitteeseen ja kehottivat komissiota laatimaan ehdotuksen valmistelutoimen toteuttamiseksi. Eurooppa-neuvosto[7] totesi vuonna 2015, että on tarpeen varmistaa valmistelutoimen asianmukainen rahoitus, sillä valmistelutoimella tasoitetaan tietä tulevalle puolustustutkimusta ja -teknologiaa koskevalle ohjelmalle[8].

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Norja maksaa rahoitusosuuden budjettikohtaan 02 04 77 03: ”Valmistelutoimi – Puolustusalan tutkimus”. Norjan rahoitusosuus vuodeksi 2017 on todennäköisesti 585 000 euroa.

---

3 Valmistelutoimi, sellaisena kuin se on määritelty unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta 25 päivänä lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1) 54 artiklan 2 kohdassa.

4 COM(2013)542, *Kohti kilpailukykyisempää ja tehokkaampaa puolustus- ja turvallisuusalaa*.

5 Euroopan parlamentin päätöslauselma 21. marraskuuta 2013 Euroopan puolustuksen teollisesta ja teknologisesta perustasta (2013/2125(INI)).

6 Eurooppa-neuvoston päätelmät 19.–20. joulukuuta 2013 (EUCO 217/13).

7 Eurooppa-neuvoston päätelmät 25.–26. kesäkuuta 2015 (EUCO 22/15).

8 Euroopan puolustusviraston mukaan tutkimuksella ja teknologialla tarkoitetaan tässä puolustukseen liittyvää tutkimustoimintaa, jonka teknologisen valmiuden taso on 1–6.

5. LISÄTIEDOT

EU:n talousarviopolitiikan mukaisesti osallistuminen EU:n toimintaan on mahdollista vasta, kun vastaava rahoitusosuus on maksettu. Maksu voidaan suorittaa heti sen jälkeen kun tämä luonnos neuvoston päätökseksi on hyväksytty ja kun Euroopan komissio on vahvistanut rahoituspyynnön ja toimittanut sen ETA:n EFTA-valtioille.

Sen vuoksi sekakomitean päätösluonnosta sovelletaan takautuvasti 11. huhtikuuta 2017 alkaen, jotta voidaan kattaa ajanjakso, joka alkaa puolustusalan tutkimusta koskevan valmistelutoimen rahoituksesta ja yksikkökustannusten käytöstä vuoden 2017 osalta annetun komission päätöksen hyväksymisestä 11 päivänä huhtikuuta 2017 ja päättyy kyseisen rahoitusosuuden vastaanottamiseen. Näin ollen Norjan toimielinten, yritysten, organisaatioiden ja kansalaisten olisi voitava osallistua toimintaan, joka käynnistyy ennen tämän ETA:n sekakomitean päätöksen voimaantuloa. Kulut, jotka aiheutuvat niiden osallistumisesta tällaiseen toimintaan, jonka toteuttaminen alkaa 11. huhtikuuta 2017 jälkeen, olisi katsottava tukikelpoisiksi samoin edellytyksin kuin kulut, joita on aiheutunut EU:n jäsenvaltioiden toimielimille, yrityksille, organisaatioille ja kansalaisille, edellyttäen, että tämä päätös tulee voimaan ennen kyseisen valmistelutoimen päättymistä.

Takautuva soveltaminen ei vaikuta asianomaisten henkilöiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin, ja se on luottamuksensuojan periaatteen mukainen.

Lisäksi ETA-sopimuksen pöytäkirjassa 32 olevan 1 artiklan 8 kohdan mukaisesti ETA:n sekakomitean päätös ETA:n EFTA-valtion osallistumisesta johonkin Euroopan unionin yleisen talousarvion ETA-liitteessä mainittuun toimintaan on tehtävä viimeistään 10. heinäkuuta. Muussa tapauksessa yhteistyötä lykätään seuraavaan vuoteen, ellei toisin ole sovittu.

Koska yhteistyö on hyvin tärkeä käynnistää heti valmistelutoimen alkaessa, oheisessa ETA:n sekakomitean päätöksessä todetaan, että yhteistyö alkaa 11. huhtikuuta 2017, vaikka itse päätös tehdään 10. heinäkuuta 2017 jälkeen.

2017/0253 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamiseen

(puolustusalan tutkimusta koskeva unionin valmistelutoimi)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 218 artiklan 9 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 28 päivänä marraskuuta 1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94[9] ja erityisesti sen 1 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta 25 päivänä lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012[10] ja erityisesti sen 54 artiklan 2 kohdan b alakohdan, 84 artiklan 2 kohdan ja 124 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Sopimus Euroopan talousalueesta[11], jäljempänä ’ETA-sopimus’, tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994.

(2) ETA-sopimuksen 98 artiklan mukaan ETA:n sekakomitea voi päättää muuttaa muun muassa ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 31, jäljempänä ’pöytäkirja 31’.

(3) ETA-sopimuksen pöytäkirjaan 31 sisältyy määräyksiä, jotka koskevat yhteistyötä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla.

(4) On aiheellista laajentaa ETA-sopimuksen sopimuspuolten yhteistyö kattamaan EFTA-valtioiden osallistuminen puolustusalan tutkimusta koskevaan unionin valmistelutoimeen, joka rahoitetaan Euroopan unionin yleisestä talousarviosta.

(5) On asianmukaista, että EFTA-valtioiden osallistuminen tähän valmistelutoimeen liittyvään toimintaan, joka rahoitetaan budjettikohdasta 02 04 77 03, alkaa 11 päivänä huhtikuuta 2017, vaikka oheinen ETA:n sekakomitean päätös hyväksytään tai vaikka mahdollisten valtiosäännön asettamien vaatimusten täyttymisestä tämän päätöksen osalta ilmoitetaan 10 päivän heinäkuuta 2017 jälkeen.

(6) EFTA-valtioiden toimielinten, yritysten, organisaatioiden ja kansalaisten olisi voitava osallistua toimintaan, joka käynnistyy ennen tämän päätöksen voimaantuloa. Kulut,

[9] EYVL L 305, 30.11.1994, s. 6–8.
[10] EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.
[11] EYVL L 1, 3.1.1994, s. 3.

jotka aiheutuvat niiden osallistumisesta tällaiseen toimintaan, jonka toteuttaminen alkaa 11 päivän huhtikuuta 2017 jälkeen, olisi katsottava tukikelpoisiksi samoin edellytyksin kuin kulut, joita on aiheutunut EU:n jäsenvaltioiden toimielimille, yrityksille, organisaatioille ja kansalaisille, edellyttäen, että oheinen ETA:n sekakomitean päätös tulee voimaan ennen kyseisen valmistelutoimen päättymistä.

(7) ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 31 olisi sen vuoksi muutettava, jotta tätä laajennettua yhteistyötä voitaisiin tehdä 11 päivästä huhtikuuta 2017.

(8) ETA:n sekakomiteassa esitettävän unionin kannan olisi perustuttava tähän päätökseen liitettyyn päätösluonnokseen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

ETA:n sekakomiteassa unionin puolesta esitettävä kanta yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 ehdotettuun muuttamiseen perustuu tähän päätökseen liitettyyn ETA:n sekakomitean päätösluonnokseen.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja